

Απαντήσεις

A. Το θέμα που τίγεται στο εν λόγω άρθρο του Κυρίου Ανδρουλιδάκη είναι το άγχος και οι ανησυχίες του Νεοέλληνα για το μέλλον. Αρχικά σημειώνεται πως το άγχος του επιτείνεται καθώς οι φόβοι για το μέλλον επαληθεύονται και εκείνος, εθελουφλώντας, αναζητεί τρόπους διαφυγής απ' αυτό. Η χαμηλή του δε αυτοπεποίθηση, παρουσιάζεται ως παράγοντας που υποδαυλίζει την ανησυχία του και καθλώνει τον πολίτη στην αδράνεια και την σιωπή, καθώς βάλλεται καθημερινά από την κινδυνολογία των Μέσων Ενημέρωσης. Το πολιτικό σύστημα στη χώρα μας, φέρεται να οικοδομήθηκε στη λογική του φόβου, του άγχους και στην έλλειψη πίστης στην δυναμική μας ως λαός. Τέλος, προτάσσεται ως ανάγκη, η ενεργός πολιτότητα, η αντικειμενική πληροφόρηση και η αποτίναξη της αντιλαϊκής πολιτικής, ως προϋποθέσεις για την επανεκκίνησή μας ως έθνος.

B1. Η αρνητική αυτό-αξιολόγηση της συλλογικότητάς μας δεν μπορεί παρά να πυροδοτεί παραπέρα άγχος και ανησυχία. Εάν μέσα από την ενδοσκόπηση και την αυτοκριτική μας ως λαός, δεν προκύπτει πίστη τόσο στη δυναμική του ατόμου, όσο και σε εκείνη της χώρας μας, τότε έρχεται ως φυσικό επακόλουθο το να βυθιζόμαστε στην απαισιοδοξία και να λογίζονται ως μάταιες και εκ των προτέρων καταδικασμένες οι όποιες προσπάθειες για ανάκαμψη. Σε κάθε περίπτωση, η λογική αυτή ενισχύει αυτόν τον φαύλο κύκλο και μια χώρα με εξαιρετικές προοπτικές, εγκλωβίζεται στην στασιμότητα.

B2. Ο τρόπος ανάπτυξης που ακολουθεί ο συγγραφέας στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου, είναι η αναλογία. Παρομοιάζει αρχικά τον ελληνικό λαό που αγχώνεται στο άκουσμα των ειδήσεων, με τα σκυλιά στο πείραμα του Παβλόφ που ταύτιζαν το κουδούνι με την ώρα του φαγητού. Ενδεικτική η χρήση της διαρθρωτικής λέξης «σαν». Εν συνεχεία, παρομοιάζεται η συλλογική μας σιωπή – ανοχή με κάποιον που είναι όμηρος στο υπόγειο ενός ψυχοπαθή και υπομένει βασανιστήρια. Ενδεικτική εδώ είναι η χρήση των διαρθρωτικών λέξεων/φράσεων «όπως», «έτσι και».

Στην πέμπτη παράγραφο ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ως βασικό τρόπο ανάπτυξης τα Αίτια-Αποτελέσματα, καθώς παρουσιάζει τις συνέπειες των μνημονίων στους Έλληνες, αλλά και την ευθύνη του πολιτικού συστήματος στη διαμόρφωση μιας τέτοιας ηττοπαθούς νοοτροπίας. Επίσης στην αρχή της παραγράφου, χρησιμοποιείται το παράδειγμα των Vasey & Dadds και του μοντέλου που μελέτησαν ως «εκλυτικό γεγονός».

B3.α) περιχαράκωση: περιφρούρηση, θωράκιση.

πυροδοτεί: επιφέρει, προξενεί.

ακόρεστη: λαίμαργη, αχόρταγη.

β) ιδιότυπη: κοινότυπη, συνηθισμένη.

απαλλαγή: επιβάρυνση, υπερφόρτωση.

B4.α) Η συνοχή ανάμεσα στην πρώτη και τη δεύτερη παράγραφο επιτυγχάνεται με την χρήση της δεικτικής αντωνυμίας «αυτό», που παραπέμπει σε όσα ειπώθηκαν προηγουμένως, καθώς και με την επανάληψη της λέξης «άγχος», που συνιστά λέξη-κλειδί, τόσο για την πρώτη παράγραφο, όσο και για το κείμενο συνολικά.

β) Η σύνταξη που χρησιμοποιείται είναι η Ενεργητική και έτσι δίνεται έμφαση στο Υποκείμενο (στην αποδόμηση των παραγόντων δηλαδή).

Μετατροπή: Από την αποδόμηση αυτών των παραγόντων μπορεί να οδηγηθούμε στον ραγδαίο περιορισμό του μνημονιακού άγχους και της αρνητικής αυτο-εικόνας του ελληνικού συλλογικού.

Γ. «Ο πολίτης σε ρόλο πρωταγωνιστή;» «Ένοχη σιωπή...» «Παρίας ή πρωταγωνιστής;»

Το αποδεικτικό δοκίμιο συνάδει με την παραδοσιακή μορφή έκθεσης. Απαιτεί τεκμηρίωση των θέσεων, σοβαρό ύφος, προσεγμένη έκφραση, ενώ το προσωπικό - υποκειμενικό στοιχείο υπάρχει βέβαια, αλλά είναι εξασθενημένο. Τεχνική πειθούς που ενδείκνυται είναι η επίκληση στη λογική. Δεν πρέπει να έχει επικαιρικό χαρακτήρα.

Για τον πρόλογο μπορούμε να σημειώσουμε πως η πολύπαθη δημοκρατία μας, βρίθει προβλημάτων. Καθημερινά τα βάζουμε με τα συμπτώματα αυτής της κρίσης που βιώνει, αντί να καταπιαστούμε με τις αιτίες. Καταγγέλλουμε τους ανθέλληνες πολιτικούς, την διαφθορά και τον λαϊκισμό, τους δημαγωγούς και τα φερέφωνά τους, κολλώντας τους ετικέτες βολικές, αλλά συχνά παραπλανητικές. Δεν βλέπουμε πως τα φαινόμενα που ταράζουν την δημοκρατία μας είναι σε μεγάλο βαθμό απόρροια του δικού μας στρουθοκαμηλισμού. Η παγερή αδιαφορία μας και η αποχή μας, η ευθυνοφοβία και η απάθειά μας, φαίνεται πως επέτρεψαν στα προβλήματα να γιγαντωθούν και εάν δεν αναλύσουμε τη συμπεριφορά μας αυτή, θα εγκλωβιστούμε σε ένα φαύλο κύκλο ικανό να υποθηκεύσει και το μέλλον των επόμενων γενιών.

Α' Ερώτημα

- Ατομικισμός
- Έλλειψη συλλογικότητας
- Απογοήτευση
- Εκτεταμένη διαφθορά
- Κινδυνολογία Μ.Μ.Ε.
- Έκπτωση ιδεολογιών
- Απουσία υγιούς πολιτικοποίησης
- Έλλειψη πολιτικών που να εμπνέουν
- Έλλειψη καθοδήγησης απ' την πνευματική ηγεσία
- Πελατειακές σχέσεις κράτους – ιδιωτών, αναξιοκρατία.
- Επικίνδυνα «έμμεση» δημοκρατία
- Αποτυχία συνδικαλιστικού κινήματος
- Ρυθμοί ζωής, προτεραιότητες (βλ. υλική ευδαιμονία)
- Καθιστική ζωή, εθισμός στη τεχνολογία.

Β' Ερώτημα

- Ανθρωποκεντρική παιδεία με στόχο τη σωστή πολιτικοποίηση, συναίσθηση του κοινωνικού του ρόλου, επίγνωση υποχρεώσεων και δικαιωμάτων.
- Σωστή ενημέρωση, καταπολέμηση προπαγάνδας, μαχητική και ανεξάρτητη δημοσιογραφία που θα αναδείξει τα κοινωνικά προβλήματα
- Καθοδήγηση από διανοούμενους
- Ανάδειξη του έργου εθελοντικών οργανώσεων και Μ.Κ.Ο.
- Αίσθημα δικαίου, ανεξάρτητη Δικαιοσύνη.
- Παραδείγματα χωρών που ο πολίτης πρωταγωνιστεί
- Ενημερωτική καμπάνια
- Βήμα έκφρασης στους νέους – πρωτοβουλίες νέων
- Αξιοποίηση μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Για τον επίλογο μπορούμε να υπογραμμίσουμε πως μπορεί κάποιος παράγοντες με την στάση τους να είναι σε θέση να αφυπνίσουν τον πολίτη ώστε να διεκδικήσει πρωταγωνιστικό ρόλο στη δημοκρατική κοινωνία μας, ωστόσο θα πρέπει και ο ίδιος πραγματικά να το πιστέψει και να διεκδικήσει τον ρόλο αυτό. Τα συμφέροντα που εκμεταλλεύονται επί σειρά ετών την ανενεργό στάση του, δεν θα διευκολύνουν αυτή την αφύπνιση και η «μάχη» για μια ποιοτικότερη και ουσιαστικότερη δημοκρατία, δεν προδιαγράφεται εύκολη. Είναι μια μάχη, όμως, για την οποία αξίζει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια, μια μάχη για την οποία κανείς δεν περισσεύει. Και ακόμη και αν τα αποτελέσματα δεν είναι τα ιδανικά, θα ξέρει ο καθένας πως τουλάχιστον δεν έπεσε αμαχητί, πως δεν έκλεισε τα μάτια μπροστά σε όσα απροκάλυπτα λάβαιναν χώρα εμπρός του.